

Jaarverslag 2017

Voor(uit)woord

In een jaaroverzicht leg je als organisatie verantwoording af over wat je het afgelopen jaar gedaan hebt. Je benoemt mijlpalen, vertelt wat er goed ging en wat er minder goed ging. En dat was het dan.

Wij willen het dit jaar iets anders doen. Natuurlijk blikken we terug op 2017, want er is genoeg te melden. Maar dat doen we niet tot achter de komma. We willen het jaarverslag liever gebruiken om met u in gesprek te gaan over wat er komende jaren moet gebeuren. Over wat dat betekent: ieder kind recht op ontwikkeling. En hoe we daar samen vorm aan kunnen geven.

In dat opzicht is dit niet een klassiek voorwoord, maar tevens een aanmoedigend 'voor(uit)woord'. Met in het hart van dit jaarverslag een uitneembare 'impactplaat', waarin we niet alleen laten zien wat we doen, maar ook wat de effecten zijn van wat we doen. En uiteraard ook met de woorden van onze deelnemers en partners zelf. Als startpunt voor hopelijk veel mooie gesprekken en acties in 2018 en de jaren daarna.

Ook in 2017 hebben we ons gericht op de Gouden Driehoek rondom het kind: thuis, school en de wijk. Want JES Rijnland is ervan overtuigd dat het daar moet gebeuren. Zo maken we met vertrouwde programma's de thuisbasis sterker. Op scholen zijn we actief met Coach@JES en we zijn samen met een aantal partners gestart met Huiswerk-kamers. In de wijk investeren we in het opzetten van nieuwe netwerken rondom het kind. Bijvoorbeeld door groepen ouders opvoedondersteuning te bieden en hen te koppelen aan vrijwilligers.

2017 was ook het jaar van een aantal mijlpalen. Zo hebben we op 23 januari onze tiende verjaardag gevierd met heel

veel betrokken partners, vrijwilligers en deelnemers. Fijn om te zien dat we ertoe doen voor zoveel verschillende partijen. Ook hebben we dit jaar de Leidse Raad van Kinderen geïnstalleerd en is het programma 'Jong Geleerd Thuis Gedaan' door het NJI erkend als effectieve jeugd-interventie.

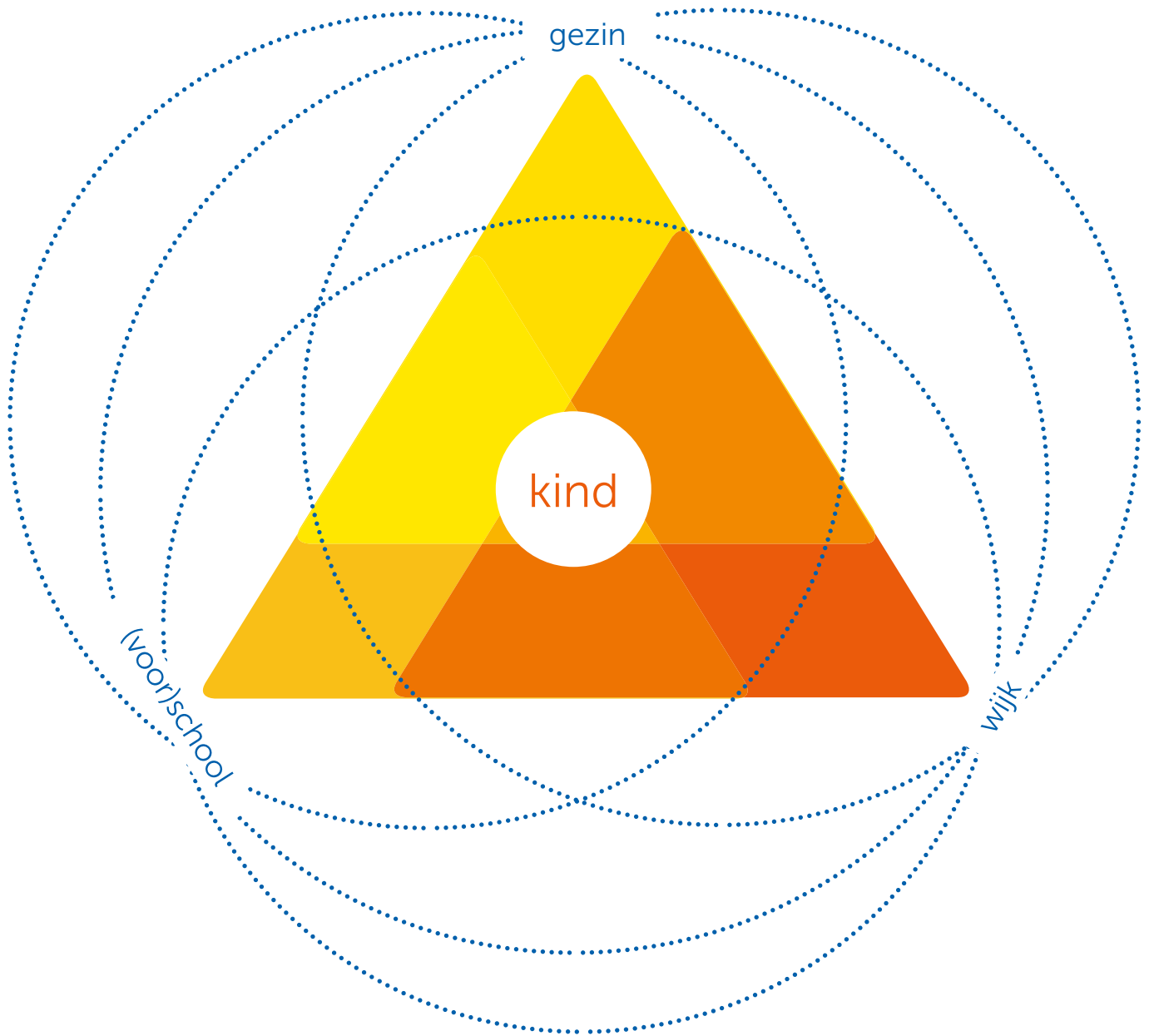
Tegelijkertijd willen we met JES Rijnland gaan vertragen. Nemen we genoeg tijd om wat we doen goed te doen? Is er genoeg ruimte om de opbrengsten van ons werk te verankeren? Als we niet alles kunnen doen, wat doen we dan wel en wat niet? Om daar een volgende stap in te zetten, verdiepen wij onze relaties met kennisinstellingen, in en buiten de regio.

Kijken we dan vooruit, dan staat er een nieuw beleidsplan voor de komende vier jaar voor de deur. Met onze belangrijkste financiers gaan we daarvoor meerjarenafspraken maken. Daarnaast willen we onze rol in de preventieve jeugdhulp zichtbaarder maken. Om jezelf te ontwikkelen is school natuurlijk belangrijk, maar het gaat er ook om hoe je als jonge burger de verbinding met de samenleving maakt. Ook daar hebben wij in 2018 werk te doen.

Genoeg om het gesprek met u over aan te gaan. We kijken uit naar alles wat we met elkaar gaan doen om kinderen en gezinnen in kwetsbare posities te versterken.

Tot slot dank aan de financiers, de gemeenten in de Leidse regio, onze trouwe fondsen, de serviceclubs en de groeiende groep vrijwilligers.

Carolien de Groot
Directeur-bestuurder JES Rijnland

"It takes a village to raise a child"

Hillary Clinton

Werken in de Gouden Driehoek

JES werkt in de Gouden Driehoek van thuis, school en wijk. In deze driehoek kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen, mits de verbindingen goed zijn. Daarom werkt JES samen met partners en burgers in de regio Leiden die zich inzetten voor de ontwikkeling van ouders en kinderen.

De doelgroep van JES bestaat uit kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 tot 23 jaar, die uit gezinnen komen met een sociaaleconomisch kwetsbare positie. Voorbeelden zijn Nederlandse ouders en kinderen die laag zijn opgeleid, gezinnen die gemigreerd of gevlucht zijn, of kinderen en jongeren die opgroeien in armoede en zich in een sociaal isolement bevinden.

De 5V's

JES Rijnland werkt met vijf V's:
Vinden, Vragen, Verbinden,
Volgen en Voltooien.

De 5V's

Vinden
Vragen
Verbinden
Volgen
Voltooien

Alle contacten verlopen via deze methodiek. Gezinnen, ouders en kinderen **vinden** ons of wij vinden hen. In een eerste gesprek bij het gezin thuis inventariseren we vervolgens de thuissituatie en maken we zoveel mogelijk kennis met het gehele gezin. We besteden uitgebreid aandacht aan **vragen** en zorgen van het gezin. Zelf stellen we ook veel vragen aan de ouders: wat is hun verhaal, hoe ontwikkelen de kinderen zich, op welk terrein is er ondersteuning nodig? We **verbinden** het gezin aan de juiste voorziening of instantie, of bieden onze eigen programma's aan. Daarna **volgen** wij de (ontwikkeling van) de kinderen en ouders. Als zij goed zijn angekommen, of wij hebben onze bijdrage geleverd, ronden we ons contact af. Ofwel: dan **voltooien** we onze inzet.

Vinden Vragen Verbinden Volgen Voltooien

Om de juiste doelgroep te vinden gaan medewerkers van JES Rijnland actief op pad of worden zij door een andere organisatie op het goede spoor gezet. JES zorgt met presentaties en voorlichting voor bekendheid onder de doelgroep en daarnaast verwijzen andere voorzieningen in de stad en regio, zoals scholen en zorgorganisaties, veelvuldig naar JES door. Op veel vraagstukken in het sociale domein zijn geen pasklare antwoorden. Het is belangrijk de beste aanpak te vinden en deze ook goed uit te voeren. In de praktijk betekent dit meestal dat JES kiest voor een 'bewezen methode' en deze aanpast aan de lokale vraag. Soms maken we – op basis van wetenschappelijke kennis en onze praktijkervaring – een programma. Soms verbeteren of veranderen we onze bestaande werkwijze en zoeken en vinden we daarin samenwerking met anderen.

.....

Khadija Ahammout, jeugdverpleegkundige:

'FIJN DAT ER ALTIJD EEN TERUGKOPPELING IS'

"Het consultatiebureau valt onder de preventieve jeugdgezondheidszorg en we zien – gelukkig – veel gezonde kinderen die voldoende ontwikkelingskansen krijgen. Als er twijfels of zorgen zijn, bieden we natuurlijk samen met verschillende zorgpartners meer begeleiding. JES Rijnland is dan een betrouwbare partner. Met de programma's van JES krijgen de kinderen meer kansen op ontwikkeling.

We kunnen een gezin eenvoudig aanmelden via de site en we wijzen ouders ook regelmatig op de mogelijkheid om zichzelf aan te melden. Het is vanzelfsprekend dat we ouders altijd vragen of we ze aan mogen melden bij JES. Andersom vragen medewerkers van JES altijd aan de

ouders of informatie met ons gedeeld mag worden.

De lijnen zijn kort tussen het CJG en JES. Zo heeft JES bij ons in Het Gebouw in Leiden-Noord een kamer. Dat heeft veel meerwaarde; we lopen makkelijk even bij elkaar binnen. En eventuele vragen via de mail worden altijd snel beantwoord.

Als een aanmelding via ons is gedaan, koppelt JES altijd terug hoe het kennismakingsgesprek bij het gezin was. We horen bijvoorbeeld welk programma wordt ingezet. Ook als een gezin (nog) niet in aanmerking komt, wordt dat gemeld. De medewerkers van JES komen natuurlijk in een andere functie dan wij bij de mensen thuis, maar we weten inmiddels dat ze een goed getraind oog hebben. Als zij

inschatten dat er meer begeleiding nodig is, nemen wij dat heel serieus. Bijvoorbeeld als ouders minder betrokken lijken te zijn, als het in huis erg rommelig of verwaarloosd is, of als ze anderszins de thuissituatie als zorgelijk inschatten. Ze melden dit natuurlijk altijd in overleg met de ouders. Wij waarderen die zorgvuldige terugkoppeling enorm, want met die informatie kunnen we met elkaar een gezin beter begeleiden. Ik ga dan bijvoorbeeld een keer extra op huisbezoek.

Khadija Ahammout is jeugdverpleegkundige bij het Centrum Jeugd en Gezin in Leiden. Jeugdverpleegkundigen wijzen ouders regelmatig op de programma's van JES Rijnland.

De 5V's

Tshara Debesaiy, deelnemer 'Moeders in de Buurt':

'IK HEB VEEL TIPS GEKREGEN OVER OPVOEDING'

"Toen ik een brief kreeg over het programma 'Moeders in de Buurt' was ik meteen enthousiast. Hoewel ik al twee oudere kinderen heb, heb ik toch weleens twijfels over de opvoeding. Ook spreken wij allebei niet heel goed Nederlands en ik wil graag dat mijn kinderen het goed hebben.

Ik heb veel tips gekregen over de opvoeding. Zo heb ik bijvoorbeeld geleerd om niet overal meteen op te reageren, want dan ben je alleen maar bezig met 'nee', 'nee', 'nee'. Als iets echt niet goed gaat, grijp ik natuurlijk in, maar tot die tijd is het belangrijk dat ze ook lekker kunnen spelen. Zeurgedrag kan ik nu ook beter herkennen en negeren. Door alle tips en adviezen is het makkelijker om het gezellig te houden in huis. We doen nu ook mee met 'Opstapje'. Een mevrouw komt bij ons thuis en

zij laat zien hoe je speelt met kinderen zodat ze van alles leren en ontdekken. Als ze willen, laat ik ze nu ook in huis met allerlei klusjes helpen, bijvoorbeeld met het opvouwen van de was of bij het koken. Ik had eerst de neiging om alles zelf te doen, maar nu laat ik ze lekker snijden met een kindermesje. Zo worden ze in kleine stapjes steeds zelfstandiger. En nog belangrijker: het is gezellig om samen iets te doen.

Bij 'Moeders in de Buurt' heb ik veel andere moeders leren kennen. Tijdens de bijeenkomsten was het altijd fijn om met al die vrouwen uit andere landen te praten. We hebben veel van elkaar geleerd. En als we elkaar nu op straat tegenkomen, maken we ook altijd een praatje. Elkaar thuis opzoeken komt er nog niet echt van; we zijn allemaal druk

met onze kleintjes. Als ze straks naar school gaan, wil ik een opleiding volgen zodat ik in de zorg kan werken."

Tshara Debesaiy komt uit Eritrea en woont met haar man Michael en hun vier kinderen van 22, 20, 4 en 2 jaar in Leiden. Zij voltooide het programma 'Moeders in de Buurt', een programma voor moeders met kinderen tot 9 jaar. Onder deskundige begeleiding delen de moeders opvoedvragen en –ervaringen met elkaar. In achttien bijeenkomsten worden opvoedvaardigheden meteen in de praktijk geoefend. Bij 'Opstapje' krijgen gezinnen twee jaar lang begeleiding thuis om te leren spelen en de kinderen zo voor te bereiden op de basisschool.

Vinden Vragen Verbinden Volgen Voltooien

Het doel van het eerste contact is kennismaken met het gezin, het inventariseren van de gezins-situatie en eventuele vragen of problemen. Medewerkers die op huisbezoek gaan, hebben uitgebreid aandacht voor de vragen en zorgen van een gezin. We vragen altijd eerst wat een ouder of kind nodig heeft om vooruit te komen of het netwerk te vergroten. De professional van JES staat dichtbij de ouder en het kind, en spreekt de taal van het gezin. We doen dit dus altijd op een manier die bij het gezin past.

Francis Cornelisse, SPL:

'JES IS DESKUNDIG EN FLEXIBEL'

"Het is fijn dat JES de kinderen die bij ons op de peuterspeelzalen komen in de thuissituatie meemaakt, bijvoorbeeld via de programma's 'Opstapje', 'Jong Geleerd, Thuis Gedaan' en natuurlijk in de 'VoorleesExpress'. JES heeft ook meer en anders contact met de ouders dan wij. Die kennis van het gezin en de thuissituatie is heel waardevol voor ons. Door samen te werken kunnen wij allebei nog beter inspelen op de wensen en behoeften van de ouders en nog gericht de ontwikkeling van het kind stimuleren. De samenwerking komt ook goed tot z'n recht in de Speelgroep.

Op dit moment hebben we de afspraak dat we contact opnemen als er zorgen zijn rondom een kind. Intensiever contact zou goed zijn, ook als er geen problemen zijn. We bespreken nu de optie om eens in de twee maanden een kort telefonisch

overleg te houden, vanzelfsprekend alleen als de ouders dat goed vinden. Het is fijn samenwerken met de mensen van JES. Ze zijn deskundig en flexibel. Zo merkten wij dat sommige ouders er onrustig van werden als er een andere stagiair van 'Jong Geleerd, Thuis gedaan' op de groep kwam. Zeker niet omdat ze het niet goed zouden doen, maar omdat de ouders hen nog niet kennen en minder vertrouwd met hen zijn. Op zo'n moment gaan we samen op zoek naar een andere manier om informatie over het programma aan ouders te geven. Zo'n flexibele opstelling in de samenwerking is erg prettig; het bereiken van het doel is het belangrijkste.

Ook maken we graag gebruik van de deskundigheid van JES in het contact met ouders, bijvoorbeeld bij themabijeenkomsten. Wij zijn specialisten op

het gebied van jonge kinderen, zij vullen dat aan met hun eigen kennis en weten ook veel van ouderbetrokkenheid."

JES stimuleert dat kinderen naar een peuterspeelzaal gaan omdat het goed is voor hun ontwikkeling. Andersom geldt het ook: als een pedagogisch medewerker ziet dat een kind of een ouder meer begeleiding nodig heeft, worden zij gewezen op de programma's van JES. De Speelgroep is een gezamenlijk initiatief van SPL en JES. In de Speelgroep ervaren ouders hoe leuk en belangrijk samen spelen is. Zo werken SPL en JES ieder vanuit hun eigen expertise aan de ouderbetrokkenheid, die essentieel is voor de ontwikkeling van een kind.

De 5V's

Sara Tekle:

'BLIJ DAT HANNAH BIJ ONS KOMT'

"Ik hoorde van mijn vriendinnen in Leiden wat JES allemaal doet, maar omdat wij in Leiderdorp wonen dacht ik dat het niet voor ons was. Toen ik het vroeg bij het consultatiebureau, bleek dat je gelukkig ook mag meedoen als je in Leiderdorp woont.

In het eerste gesprek kwamen twee heel aardige mevrouwen bij ons thuis. Ze hebben uitgebreid uitgelegd wat JES allemaal doet en ze stelden veel vragen. Over mij en mijn man, maar ook over onze dochter Amen van bijna vier jaar. Het was fijn dat ik alles rustig kon vertellen. Mijn Nederlands is niet zo goed, maar ze namen alle tijd, ook voor Amen.

Ik vind het fijn dat we mee mogen doen en dat Hannah van JES bij ons thuis komt. Zij helpt ons zodat we beter met Amen kunnen spelen, knutselen en voorlezen. Ik hoop dat ze daardoor straks op school een betere start maakt."

Sarah Tekle en haar man zijn geboren in Somalië en zijn via Ethiopië zeven jaar geleden naar Nederland gekomen. Ze wonen in Leiderdorp en nemen deel aan het programma 'Jong Geleerd, Thuis Gedaan'. Een groot voordeel van op huisbezoek gaan, is dat er wederkerigheid in het contact kan ontstaan; er is dan vaak al snel sprake van een band. Er worden kopjes thee geschonken, verhalen worden gedeeld, ouders vinden het prettig om gastvrij te zijn. Zij krijgen de tijd en de ruimte om nieuw gedrag te oefenen en te imiteren. Ouders krijgen hulp op maat, toegespitst op wat nodig is. Juist omdat het in de veilige thuissituatie plaatsvindt en omdat er met ouder en kind samen wordt gewerkt, is de kans groot dat het stimulerende gedrag overgenomen wordt.

Vinden Vragen Verbinden Volgen Voltooien

Met de gedegen inventarisatie is goed zicht verkregen op de vragen en mogelijkheden van het kind of het gezin. Daardoor is het mogelijk hen te verbinden aan de meest geschikte voorziening, vrijwilliger, professional of lotgenoot waar zij van kunnen leren, of met wie zij vooruit kunnen komen. Dit kan een programma van JES zijn, maar dat hoeft niet. Het kan ook gaan om een plekje in een peuterspeelzaal, een lidmaatschap van de bibliotheek, een taalles in de buurt of om specialistische hulp. JES zet zich daarnaast ook in voor het verbinden van organisaties; we brengen de doelgroep ook onder de aandacht in brede relevante lokale en landelijke netwerken.

.....

Hélène Neerhoff, BplusC:

'DIT IS HET JAAR OM SAMEN DOOR TE PAKKEN'

"Al jaren werken wij samen met JES Rijnland. Bijvoorbeeld op het terrein van onderwijskansenbeleid en vanuit ouderbetrokkenheid. Vaak ontstaat die samenwerking uit pragmatisme.

Bijvoorbeeld omdat we elkaar 'in de markt' tegenkomen, omdat er expertise is bij de ander waar je gebruik van wil maken. We sluiten dan telkens een gelegenheidscoalitie en trekken samen op.

Er is veel te winnen als wij samenwerken. JES komt bij de doelgroep in huis en heeft inzicht in hoe het leven van die doelgroep eruit ziet. BplusC staat in feite extreem aan de andere kant: wij zijn de informele plek waar iedereen gebruik van mag maken. De uitdaging is die twee uitersten te verbinden.

Ouders die deelnemen aan het programma 'SLIM voor ouders' krijgen bijvoorbeeld een rondleiding in onze

bibliotheek en in het Taalhuis. En vrijwilligers die voor JES aan de slag gaan met de VoorleesExpress krijgen bij BplusC een training interactief voorlezen en een gratis bibliotheekabonnement. Ook zitten beide organisaties in Het Gebouw. Als daar een activiteit op stapel staat, kijken we altijd even of we samen kunnen optrekken.

Relatief nieuw is ons project Huiswerkcamers, die onlangs (januari 2018) gestart zijn op twee locaties: in bibliotheek Het Gebouw en bibliotheek Merenwijk. JES is daarvan projectleider. Er lag een urgentie en met elkaar, met scholen en schoolbesturen, hebben we afgelopen jaar de krachten gebundeld om dit aanbod goed van de grond te krijgen. Idee is deze kamers na de zomer van 2018 over de hele stad uit te rollen. Waar 2017 het jaar was dat JES

Rijnland en BplusC elkaar overal tegenkwamen en geïnvesteerd hebben in samenwerkingsvormen op projectbasis, is komend jaar het jaar om door te pakken en om daarop voort te borduren. De basis ligt er. Op onderwerpen als gelijke kansenbeleid, de huiswerkcamers en ouderbetrokkenheid kunnen we de samenwerking wellicht nog extra impulsen geven. Het is dus zaak dat we elkaar blijven opzoeken."

Hélène Neerhoff is hoofd Innovatie & Marketing bij BplusC. Deze organisatie zet zich in om het leven van alle inwoners van de regio Leiden actief te verrijken met kunst, cultuur en kennis.

De
5V's

Ahmad Skineh en Amal Alshwli:

'WE ZIJN METEEN LID GEWORDEN VAN DE BIBLIOTHEEK'

"Onze kinderen Mohammed en Ez Edeen keken altijd enorm uit naar de komst van de mevrouw van de VoorleesExpress. Ze maakte er altijd een gezellig uurtje van en betrok de kinderen op een leuke manier bij het verhaal dat zij voorlas en bij het lezen zelf. Ze genoten er echt van. We zijn superblij dat die mevrouw bij ons kwam. De jongens zijn ook zelf wat meer gaan lezen omdat ze doorkregen dat lezen leuk is, dat je via een boek avonturen kan beleven. Hun Nederlands ging daardoor vooruit, heel wat sneller dan bij ons!

Nu moeten we het zelf doen, want de VoorleesExpress is afgelopen. Dat is best lastig omdat we vaak niet de goede accenten weten; de uitspraak is soms nog moeilijk. Toch proberen we het wel regelmatig te doen. Gelukkig mag het voorlezen ook in het Arabisch. Het gaat erom dat onze kinde-

ren plezier krijgen in het lezen. We zijn ook met de mevrouw van de VoorleesExpress naar de bibliotheek geweest en we zijn meteen lid geworden. Het is heel fijn dat we daar boeken kunnen lenen. Er is zoveel keuze!

Inmiddels zijn we al een tijdje niet meer geweest. Door de geboorte van onze jongste dochter Saly en mijn nieuwe baan was het te druk allemaal. Maar we gaan heel snel weer, want de juffen van Mohamed en Ez Edeen hebben gezegd dat het heel belangrijk is dat ze elke dag tien minuutjes lezen. Dat wordt een stuk makkelijker als ze zelf een leuk of spannend boek kunnen uitkiezen in de bibliotheek. En onze dochters gaan dan natuurlijk ook mee, want met lezen kun je niet vroeg genoeg beginnen."

Ahmad en Amal zijn de ouders van Mohammed (10), Ez Edeen (7), Tala (4) en Saly (7 maanden). Beide zijn Palestijnse vluchtelingen uit Syrië. Sinds drie jaar verblijven zij in Nederland. Bij JES Rijnland deden zij mee aan 'Opstapje' voor Tala en de 'VoorleesExpress' voor Mohammed en Ez Edeen.

Vinden Vragen Verbinden Volgen Voltooien

Afhankelijk van het type verbintenis volgt JES ouders en kinderen een tijd(je). Als het om een programma van JES gaat, is dit onderdeel van het programma. Per individu of gezin wordt de voortgang vastgelegd. Met andere organisaties worden daar aparte afspraken over gemaakt. Ook een groter netwerk, zoals bijvoorbeeld een bijeenkomst Gelijke Kansen of een buurtnetwerk, kan helpen om een proces te volgen en de aanpak te verbeteren.

.....

Marleen Zirkzee, leerkracht:

'SLIM IS KANS OM MET TAAL TE GAAN OEFENEN'

"Ik geef les in de internationale schakelklas. Zodra ouders hun inburgeringstraject hebben afgerond, kunnen de kinderen bij ons op school worden aangemeld. Die ouders geef ik dan gelijk een folder mee over het JES-programma 'SLIM voor ouders'. Want via de inburgeringscursus hebben zij net een kleine basis aan Nederlands gehad. Bij SLIM krijgen ouders de kans om in het dagelijks leven ook echt met de taal te gaan oefenen. Bijvoorbeeld voor de oudergesprekken.

SLIM is voor de deelnemers echt een stok achter de deur. Ouders krijgen bijvoorbeeld de opdracht om veel in het Nederlands met de docent van hun kinderen te praten. Op het evaluatieformulier dat na afloop wordt

ingevuld, moeten de deelnemers aangeven in hoeverre ze dat ook echt gedaan hebben.

Mijn ervaring is dat SLIM zeker helpt om het contact tussen ouder en docent te vergemakkelijken. Die contacten bij ons op school verlopen al goed, maar na SLIM is het eenvoudiger om dat ook in het Nederlands te doen. Ouders moeten ook leren om naar oudergesprekken te gaan. Om vervolgens ook echt oudergesprekken in het Nederlands goed te kunnen volgen, is nog wel iets meer nodig. SLIM helpt daarbij."

Marleen Zirkzee is leerkracht van de internationale schakelklas van basisschool De Singel. Zij verwijst ouders regelmatig door naar 'SLIM voor ouders' van JES Rijnland. SLIM biedt Nederlandse taallessen op de basisschool voor ouders met kinderen tussen 0 en 12 jaar, die het Nederlands nog niet goed beheersen (niveau A0/A1/A2). Een betere taalbeheersing zorgt ervoor dat ouders hun kind beter kunnen ondersteunen in het schoolgaan. SLIM voor ouders wordt gegeven op een basisschool in twee wijken in Leiden: Leiden-Noord en Leiden-Zuidwest.

De 5V's

Desty Eka Putri Sari, moeder van Maryam en Umar:

'CONTACT MET DOCENTEN IS ECHT BETER GEWORDEN'

"Per toeval kwamen mijn man en ik in contact met 'SLIM voor ouders' van JES Rijnland. Ergens hing een poster met uitleg over dit programma, en wij hebben ons meteen aangemeld. Een heel slimme zet, als we er nu op terugkijken. De taallessen die wij kregen hebben ons namelijk enorm geholpen.

Zo zijn we bijvoorbeeld sinds SLIM in staat om zinnen in het Nederlands te maken. En we kunnen er zelfs een simpele conversatie in voeren.

Tijdens het leerproces hebben we bovendien allerlei nuttige informatie meegekregen over het Nederlandse schoolsysteem, over het leven in Nederland en over opvoeding. Als we dat wilden, konden we vragen stellen, aan de docent en aan elkaar. Ook leerden we hele praktische zaken. Zoals: hoe maak je een afspraak met

een docent? En we leerden brieven lezen.

Sinds SLIM is het contact met de docenten van school veel beter geworden. Bijna elke dag maak ik wel een kort praatje met ze. We weten daardoor beter hoe het met onze kinderen gaat.

Minstens zo belangrijk: we voeren sinds SLIM ook andere gesprekken aan tafel. Om te beginnen doen we dat tegenwoordig standaard in het Nederlands. En we krijgen tijdens die gesprekken veel meer mee van wat de kinderen die dag hebben meegeemaakt, omdat we de context beter snappen, er een beter beeld bij hebben.

Niets dan lof dus over SLIM. Ik zou het iedereen aanraden. Sterker nog: na

afliep vroeg ik aan de docent of we de cursus nog een keer mochten doen. Want los van alle andere voordelen was het ook nog ontzettend gezellig om dit samen met andere ouders te doen."

Desty Eka Putri Sari is de moeder van Maryam Aviciena (6) en Umar Shaquille (3). Zij is afkomstig uit Indonesië. Het gezin verblijft in Nederland in het kader van een internationaal uitwisselingsprogramma. Zij en haar echtgenoot Ade Jaya Suryani hebben om beurten via JES Rijnland het programma 'SLIM voor ouders' gevolgd.

Vinden Vragen Verbinden Volgen Voltooien

Een verwijzing, activiteit of programma van JES heeft altijd een einde. Oftewel een moment van voltooien. Soms kan voltooien betekenen dat het kind of de ouder een volgende stap zonder JES maakt. Soms schrijven ouders zich in voor een volgend programma. Voltooien betekent altijd evalueren en resultaten en impact formuleren. JES doet dit door bij ieder programma een individuele evaluatie met kind of ouder te maken. Door in netwerken te overleggen en door alle deelnemers van JES te registreren en daar conclusies uit te trekken. Voltooien betekent ook resultaten delen met verwijzers (scholen, peuterspeelzaal) en verantwoording afleggen naar financiers (gemeente, fondsen, bedrijfsleven en particulieren).

Liduin Bouwer, Centrum voor Jeugd en Gezin:

'JES MAAKT EEN WARME OVERDRACHT MOGELIJK'

"Regelmatig komen wij JES Rijnland tegen. Niet toevallig natuurlijk, want we werken deels voor dezelfde doelgroep. Vaak kunnen we elkaar dan aanvullen. JES Rijnland werkt namelijk heel laagdrempelig, daar waar wij toch sneller als hulpverleners worden gezien. Bovendien trekken medewerkers van JES vaak langdurig op met gezinnen, waardoor zij een andere relatie met ze hebben. En het aanbod van JES is heel praktisch en overzichtelijk. Vaak zijn het programma's waar ouders snel iets aan kunnen hebben.

Daar waar JES al een band heeft met een gezin, is het voor ons gemakkelijker om binnen te komen. Zoals laatst. JES deed in een bepaald gezin de

VoorleesExpress. Daar liep ook een kind rond waar de medewerker van JES zich zorgen over maakte. Wij konden toen snel aansluiten, het gezin toeleiden naar diagnostisch onderzoek en hebben opvoedingsondersteuning gegeven. Dan is het dus fijn als de lijntjes kort zijn.

We weten elkaar dus te vinden. En zodra we elkaar kruisen pakken we elk ons eigen deeltje op. Het is niet zo dat we dan wekelijks contact hebben, maar we weten wel altijd van elkaars aanwezigheid in een gezin.

In de toekomst is er nog veel meer mogelijk. JES kan wellicht nog meer ouders richting jeugdhulpverlening leiden. Door hun aanwezigheid is een

warme overdracht mogelijk. En wij kunnen vaker het lijntje met JES leggen. Laten we daar samen komende jaren nog beter op gaan letten."

Liduin Bouwer is jeugd- en gezinsmedewerker bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het CJG geeft kosteloos advies over het opgroeien en opvoeden van kinderen in alle leeftijden. Indien gewenst, kan het CJG doorverwijzen naar gespecialiseerde hulp. In het Centrum voor Jeugd en Gezin werken verschillende professionals samen, zoals jeugdartsen, verpleegkundigen, maatschappelijk werkers en pedagogen.

De
5V's

Oumaima Bouhamed (14), tweede klas vwo:

'WEEKENDKLAS HEEFT MIJN TOEKOMSTPLAN VERANDERD'

"Ik hoorde voor het eerst van de WeekendKlas via mijn broer. Ik zat toen in groep 7 van de Sleutelbloem, die nu Daltonschool Leiden heet. Mijn broer deed mee aan de WeekendKlas en kwam zondagmiddag vaak met leuke verhalen thuis. Over dat ze bij de brandweer waren geweest en bij de politie bijvoorbeeld. Toen dacht ik: dat wil ik ook!

De WeekendKlas heeft mij veel geleerd over allerlei soorten beroepen. Soms zelfs van beroepen waar ik bijna niets van wist. Van tekenaar bijvoorbeeld. Een leuk beroep, maar of je er echt geld mee kan verdienen...? Ook heb ik geleerd hoe een cv in elkaar zit. Van elke gastspreker die bij ons les

kwam geven kregen we van tevoren namelijk een cv te lezen. In de voorbereiding gingen we dan altijd vragen bedenken, iets waar ik inmiddels ook best goed in ben geworden. Op school heb ik daar nog steeds profijt van.

Ik zit nu in de tweede klas van het Vlietland College. Daar doe ik vwo. Door de WeekendKlas heb ik de plannen voor mijn toekomst veranderd. Ik wilde namelijk bij de recherche. Maar via de WeekendKlas leerde ik hoe het is om strafrechtadvocaat te zijn. En dat wil ik nu ook worden. Ik vind het namelijk fijn als ik mensen kan helpen, vooral mensen die gestraft worden voor dingen die ze

niet gedaan hebben. Sindsdien wil ik het dus allebei: als studie kies ik voor rechten, zodat ik advocaat kan worden. En als zij-instromer ga ik naar de recherche. Zonder de Weekendklas had dit plan voor mijn toekomst er heel anders uitgezien."

Oumaima Bouhamed (14) is alumna van de WeekendKlas. De WeekendKlas biedt nieuwsgierige en ambitieuze kinderen de mogelijkheid hun zelfvertrouwen te vergroten, hun talenten te ontdekken en hun toekomstperspectief te verbreden.

Over JES

onze organisatie

PERSONEEL

Aantal medewerkers op 31-12-2017:	27
In dienst:	7
Uit dienst:	7
Aantal FTE's:	18,85
MBO-stagiaires:	2
HBO-stagiaires:	9
WO-stagiaire:	1
Snuffelstage:	2
Freelancers:	3

Verzuim

Het verzuim was in 2017 5,5%. In 2016 was dat 7,9%.

RAAD VAN TOEZICHT

Jan Hoekema (voorzitter)
Frank van den Akker (vice-voorzitter)
Jamila Aanzi
Sytske Feenstra
Rachida Haddouch
Job Kok
Agnita Mur

De Raad van Toezicht is in 2017 vier keer bijeengekomen.

PERSONEELSVERTEGENWOORDIGING

Souad Chatbi
Diliana van Moll
Angelique Vielvoije

De personeelsvertegenwoordiging is in 2017 11 keer bijeengekomen.

VRIJWILLIGERS

Vrijwilligers op kantoor:	1
SLIM voor Ouders: klassenassistent	1
VoorleesExpres: voorlezers en coördinatoren	83
Coach@JES: Coaches	87
WeekendKlas: gastsprekers	72

FINANCIEEL

Baten JES Rijnland:

Gemeente Leiden	89,75%
Gemeente Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude:	2,26%
Fondsbijdragen:	3,52%
Werk in opdracht:	1,82%
Deelnemersbijdragen:	0,68%
Giften en donaties:	1,97%

FONDSEN

De fondsbijdragen, giften en donaties in 2017 zijn afkomstig van:

Oranje fonds
Fonds 1818
Kinderpostzegels
WOZ fonds
Anoniem fonds
Stichting Utopa
Stichting Sint Maarten
Lionsclub Leiden Lakenstad
Libertas Leiden
Stichting Heilige Geest
Stichting Madurodam Steunfonds
Tintelingen
Particulieren

Zie voor ons volledige financieel jaarverslag onze website.

COLOFON

Aan dit jaarverslag hebben meegewerkt:

Tekst

Van Sas Tekst & Communicatie en Went Werkt

Fotografie

Patricia Börger, Eveline van Egdome en beeldbank JES Rijnland

Infographic

Loek Weijts

Vormgeving

Nanda Alderliefste, noinoloi.nl

Drukwerk

Opmeer BV, Den Haag

Mei 2018

Kinderrechtenhuis

Hooglandse Kerkgracht 17s, 2312 HS Leiden
071 342 09 00

Brede School Het Gebouw

Arubapad 52, 2315 VA Leiden
071 523 15 88

Buurtcentrum Vogelvlucht

Boshuizerlaan 5, 2321 SG Leiden

www.jesrijnland.nl

Vertrouwen in je toekomst